

Fiskeri efter Helleflynder. Rimeligvis vil man ogsaa kunne finde Metoder, der gør det muligt at benytte Angmassetten, der findes i kolossale Mængder paa visse Tider af Aaret i grønlandske Fjorde. Tusinder af Mennesker kunde i Sæsonen finde deres Levevej heroppe. Hele den færøske Fiskerbefolkning, der fører en drøj Kamp for Tilværelsen, kunde finde Beskæftigelse, og antagelig lønnende Beskæftigelse, ved Fiskeri under Grønland i Sommermaanederne. Og hertil kommer, at det er saa heldigt, at Grønlandsfiskeriet falder paa et Tidspunkt, da Islandsfiskeriet er ringest og mindst lønnende.

Det er ikke uden en vis Bitterhed, jeg konstaterer, at man indtil nu ikke fra ansvarlig dansk Side har vist den rette Forstaaelse af denne Sags Betydning. Man har ikke alene tidligere fremhævet, at man ikke havde nogen som helst Tiltro til Muligheden af Fiskeri ved Grønlands Kyster, hvad der maaske i og for sig ikke kan siges noget til, selv om det ikke tyder paa Kendskab til de faktiske Forhold, men man har, hvad der er meget værre, stillet sig meget modvillig og meget lidt forstaaende overfor de spæde Forsøg, der fra dansk Side er gjort for at faa undersøgt Mulighederne for at faa et rentabelt Fiskeriforetagende under Grønlands Kyster i Gang.

Til Trods for den Modvillie og den passive Modstand, det Forsøg, jeg hentyder til, har været udsat for, blev det dog gennemført ved Hjælp af dansk Kapital og hovedsagelig færøsk Arbejdskraft. Da dette Forsøg, til hvilket jeg har været nær knyttet, efter min Anskuelse har en ikke ringe Betydning for Bedømmelsen af Mulighederne for fremtidigt Storfiskeri under Grønland, skal jeg tillade mig i korte Træk at gøre ærede Medlemmer bekendt med Forsøgets Resultater og de Erfaringer, der er indvundet.

En dansk Motorskonnert paa ca. 350 Tons blev lejet og udrustet med Fiskeri for Øje. Skibet blev paa Færøerne bemandet med ca. 30 færøske Fiskere og fortsatte fra Færøerne til Grønlands Vestkyst for at deltage i Storfiskeriet paa Bankerne i Davisstrædet. Forsøget gav det Resultat, at et saadant Foretagende under normale Forhold og udrustet og bemandet paa den Maade, Erfaringen fra i Aar har vist vil være den rigtige, har Chancer for at give et ogsaa i pekuniær Henseende tilfredsstillende Resultat baade for Kapital og Arbejde, hvad Forsøget i Aar ikke har givet — navnlig ikke for Kapitalen —

dels fordi et Forsøg altid er kostbarere at sætte i Scene end kontinuerlig Drift, baseret paa Forsøgets Erfaringer, og dels fordi Vejrforholdene i denne Sommer har været saa urolige og barske ved Grønlands Kyster, som Tilfældet ikke har været i de sidste 20—30 Aar. Forsøgsskibet opholdt sig i alt 61 Dage under Grønland, men af disse 61 Dage var kun 9, siger og skriver 9, hele Fiskedage, 30 Dage var halve og kvart Fiskedage, paa hvilke Storm og Dønning før eller efter Storm forhindrede Fiskeri i større Maalestok. Under Resten af Tiden var Fiskeri helt umuligt dels paa Grund af Storm, og dels fordi Skibet maatte anløbe Sukkertoppen for Vandfyldning og Lægehjælp, og hertil medgik der 10 Dage. Hvis Skibet kunde have faaet Tilladelse til at anløbe Kolonien Godthaab, udenfor hvilken Plads de Banker, paa hvilke der fiskedes, netop laa, vilde adskillige af disse 10 Dage være blevet sparet, men herpaa var jo ikke at tænke, idet Skibet i Henhold til Reglerne kun maatte anløbe enten Sukkertoppen eller Frederikshaab for Vandfyldning, nøjagtig paa samme Maade og samme Vilkaar, som Skibe under *udenlandsk* Flag har Tilladelse til. Denne Vandfyldningsret er ikke noget specielt for danske Skibe, og nogen særlig Tilladelse til at anløbe andre Pladser end Sukkertoppen og Frederikshaab for Vandfyldning kunde ikke opnaas hos Autoriteterne. I det hele maa jeg desværre sige, at Grønlands Styrelse mødte dette Forsøgsforetagende med Kulde og passiv Modstand. Jeg kan som Eksempel nævne, at det var af den største Betydning for et heldigt Udfald, at Fangstskibet fik Lov til at lægge en Del af sit betydelige Olieforraad i Land paa et Sted, fra hvilket man senere kunde supplere sin Oliebeholdning. Det vilde i alt for høj Grad hemme Skibets Bevægelser, hvis det skulde sejle omkring paa Fangstpladserne med Oliebeholdning for flere Maaneder om Bord. Forinden Skibet afgik fra København, ansøgte man om Tilladelse til at læse denne Olie i Land, men Svaret blev et blankt Nej. Der blev rettet en fornyet Henstilling, og man anmodede nu blot om at faa Lov til at lægge Olien paa en af de øde Øer eller Skær ved Grønlands Kyst, hvor alt Samkvem med Grønlanderne var umuligt. Atter nej. Jeg skal ikke her karakterisere denne Handlemaade, saaledes som den virkelig bør karakteriseres, men nøjes med at fastslaa Kendsgerningerne.

Det er en Umulighed at drive Fiskeri under Grønland med Dækket belemret